

SKIZM

Andristyák Marcell

Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola, Kommunikációs és Művészeti Kar
Média design, III.

Gallusz Gyöngyi, főiskolai docens

A 2013-as Országos Művészeti Diákköri Konferenciára egy kísérleti kortáránc-filmmel nevezek, melynek munkacíme SKIZM. A projekt során Szűcs Dóra Idával, a Budapesti Kortáránc Főiskolán végzett táncossal és Végh Zoltán csoporttársammal működtem együtt. A film magját egy tánc-koreográfia képezi, amit egy kifejezetten a projekthez készített zenei mű kísér. A darab központi kérdése, önmagunk keresése és elvesztése, az egy személyiségen belül felsorakozó identitások szembeállítása egymással.

A forgatások során a koreográfiát egy időben több kameraállásból rögzítettük, egy körív mentén. Az utómunka és a vágás során ezeket a képeket vetítem egymásra, ezzel felerősítve és támogatva, részletezve a tartalmi síkot. Célom egy mindenki számára ismerős érzet átadása, az egyéni interpretációk lehetőségének megtartásával. A filmet egy vetítés és egy audiovizuális installáció keretében fogom prezentálni.

A film alapötlete már majdnem egy évvel ezelőtt született meg egy főiskolai feladat keretében. Kreatív Vizuális Stúdiumok órán azt a feladatot kaptuk, hogy készítsünk egy művészeti projektet, amely a „nézőpontváltás” hívószóra reagál.

Ebben az időben nagyon sokat foglalkoztam azzal, hogy hogyan lehetne alacsony költségvetés mellett *motion capture* rendszert létrehozni, egy 3D-s animációs film elkészítéséhez. A csoporttársaimmal eleinte egy Kinect szenzorral kísérleteztünk, ami nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. A következő kísérleteket pedig hat darab PS3 Eye kamerával akartuk végrehajtani, amelyeket ha egy ember köré helyezünk és a képeket egy időben rögzítjük, abból ki tudjuk nyerni a mozgásadatokat. Bár a tervezett film sosem készült el, remek inspirációként szolgált egy következőhöz.

A nézőpontváltásos feladat ismertetésekor én mindenképpen egy azonos időben több kameraállásból rögzített filmet szerettem volna készíteni. Ezután született meg annak a kísérletnek az ötlete, hogy mi lenne, ha ezeket a képeket egymásra vetítenénk, vajon milyen eredményt kapnánk.

Hamar világossá vált számomra, hogy egy táncossal szeretnék dolgozni. A projektre kapott határidő viszont lejárt ezért a film ekkor még nem is készült el. Az ötletet viszont továbbgondoltam és egy nagyobb szabású filmben kezdtem el gondolkodni.

Az ötlet szerint egy táncos egy kör közepén helyezkedik el, körülötte pedig egymástól szabályos távolságokra kamerák találhatók amelyek a kör középpontja felé néznek, ahol a táncos előadja a koreográfiát. A kamerák egy időben rögzítik a képeket, amiket aztán az utómunka során én egymásra vetítek, ezzel egy sok kezű és lábú, majdnem szimmetrikus, amőbaszerű lényt kreálva. Ahhoz, hogy ezt az ötletet könnyebben prezentálhassam a táncosoknak, és hogy nagyjából legyen elképzelésem milyen lesz a végeredmény készítettem egy 3D animációt. Az animáció pontosan ugyanazzal a technikával készült amit használni terveztem, csak 3D-s környezetben. Így előre láthatóvá vált, hogy mit eredményez egy ilyen mozgás.

Látva ezt az eredmény, egyből arra asszociáltam, hogy a táncfilm témájának, központi kérdésének, az egy személyen belül felsorakozó identitásokról kellene szólnia.

A célom az volt, hogy a koreográfia és a zene is kifejezetten ehhez a projekthez készüljön. Ezért elkezdtem táncosok és zenészek után érdeklődni. Ismerőseimnek köszönhetően, hamar több táncossal is kapcsolatba kerültem. Eleinte szerettem volna minél több stílussal elkészíteni ugyanazt a filmet.

Interjúkat szerveztem több művésszel is, hogy megtaláljam a számomra legmegfelelőbbet. Megmutattam nekik a 3D sketchet, és kifejtettem az ötleteimet. Szerettem volna egy profival együttműködni, de emellett fontos volt, hogy kreatív és ambiciózus legyen, hogy az ötlet az ő érdeklődését is felkeltse annyira, hogy konstruktívan tudjunk együtt dolgozni.

Úgy döntöttem, hogy csak egy stílusban fogom elkészíteni a filmet, mert így jobban tudok majd koncentrálni és nem szóródik szét a figyelmem. Így döntöttem Szűcs Dóra Ida, és a kortárs tánc mellett. Sok táncstílust megvizsgáltam a terveim szempontjából, és a kortárs tánc mozdulatainak karaktere és gazdagsága miatt úgy döntöttem, ez lesz a legmegfelelőbb számomra.

A zenét, egy atmoszferikus zajokból és zörejekből álló darabnak képzeltem. Több zenésszel is beszéltem, de végül Végh Zoltán csoporttársam mellett döntöttem. Elmondtam neki, hogy milyennek szeretném a zenét. Szeretnék egy lassú kezdést, egy rapszódikus fölfelé ívelést és katartikus befejezést.

Ezután kb. két hónapon keresztül dolgoztunk a zenén és a koreográfián. A zene első verzióit túl ritmikusnak Drum n Bass szerűnek találtam ami érthető mert hiszen Zoltán ebben a

műfajban alkotott idáig. Az időről időre történő találkozások és egyeztetések folyamán azonban a zene egyre közelebb került az elképzeléseimhez. Végül sikerült egy olyan számot létrehozni, ami tökéletesen megfelelt az elvárásaimnak.

Ahogy a zene egyre közelebb került a végleges formájához, én elküldtem azt a táncosnak. Idával is többször találkoztunk. Elmondtam neki ötleteimet, és hogy milyen érzelmeket, gondolatokat szeretnék megjeleníteni a filmben.

Majd a táncpróbák alkalmával Ida megmutatta, hogyan képzei el a koreográfiát. 3-4 táncpróba után a végleges koreográfia is elkészült.

A forgatások a Trafóban voltak. Két forgatást szerveztem, az egyikben kipróbáltuk mindent, hogy a második forgatáson már semmire akadályozhasson minket. A második forgatás alkalmával fölvevük a végleges anyagot. Csaknem 16-szor rögzítettük ugyanazt a koreográfiát. Így a forgatás végére rengeteg nyersanyaggal rendelkeztem ahhoz, hogy meg tudjam vágni a filmet.

Eleinte rengeteg effektet akartam alkalmazni az utómunka során. Ám, ahogy egyre tisztábbá vált a koncepció úgy döntöttem, hogy nem akarok használni semmilyen szintetikus effektet, hiszen elégnek tűnt a képek megszokosorításából összeálló látvány ahhoz, hogy egy értelmezhető filmet rakjak össze.

Mielőtt nekiálltam a vágásnak, készítettem egy infografikát arról, hogy hogyan akarom felépíteni a filmet. Különböző részekre osztottam a zenét, ezeket a részeket pedig megfeleltettem egy egy események az önmagunk megtalálása felé vezető úton. Ezekhez a részekhez pedig effekteket társítottam.

Ez alapján kezdtem el megvágni a végleges filmet. Először csak egy „rough cut”-ot csináltam, ami effektek nélkül mutatta be a koreográfiát. Ezután hozzáadtam az effekteket is. Rengeteget konzultáltam róla tanárokkal és alkotótársakkal. Miután meghalgattam minden véleményt és összevettem azokat a saját ötleteimmel, elkezdtem vágni a végleges filmet. Ami megegyezik a film most bemutatásra kerülő verziójával.